

[Skatteministeren]

om det altså hører hjemme under det næste punkt på dagsordenen.

Der er rejst en række spørgsmål, som jeg har forstået at ordførerne vil have afklaret nærmere under udvalgsarbejdet. Jeg stiller mig selvfølgelig fuldt ud til rådighed for opklaringen af de spørgsmål, der er stillet.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Skatteministeren nævnte, at ingen organisationer var blevet hørt i denne forbindelse, måske fordi han ikke fandt det opportunt at gøre det, men i den forbindelse kunne det være interessant at høre, hvad Kommunernes Landsforening har at sige til sådanne forslag. Det lyder vældig let og flot, at det kun er et spørgsmål om forskydning mellem amt og kommuner, men virkningen er sikker for de kommuner, der bliver ramt, og der er jo, som det er nævnt her fra talerstolen, nogle enkelte søfartskommuner, som i høj grad bliver ramt af disse forslag.

Flere ordførere og også ministeren har været inde på det næste punkt på dagsordenen. Ministeren nævnte, at krigsrisikotillæg kun bliver udbetalt til søfolk i udenrigsfart, så hvis lovforslag nr. L 244 vedtages, giver det ingen problemer. Selv om jeg er ny herinde, er det vel ikke den måde, man normalt plejer at arbejde på, at man foruddiskonterer vedtagelsen af en lov, når man som her har tre lovforslag til behandling. I de tre lovforslag, hvor man peger på ophævelse af loven fra 18. december 1987, hvor vi havde krigsrisikotillæg med, må det også indgå.

For øvrigt må jeg sige, at selv om lovforslag nr. L 244 bliver vedtaget, er der jo ingen forpligtelse for redere til at indregistrere deres skibe i et nyt dansk internationalt skibsregister. Derfor er man vel også nødt til at tage højde for, at der er skibe, der ikke er indregistrerede i dette register, og de søfolk, der er om bord i dem, skal vel også have de rettigheder, som vi gav dem i forbindelse med vedtagelsen af lovforslaget her før jul.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det er rigtigt, som hr. Erling Christensen påpeger, at der selvfølgelig ingen forpligtelse er til at lade sig registrere i Dansk Internationalt Skibsregister. Derfor afviser jeg heller ikke, at der kan være et behov for at indsætte bestemmelserne om beskatning af krigsrisikotillæg

mere end ét sted, om jeg så må sige. Det er jeg villig til at se på under det kommende udvalgsarbejde.

Så spurgte hr. Erling Christensen også om, hvilke bemærkninger Kommunernes Landsforening har haft til lovforslagene. Det er korrekt, at Kommunernes Landsforening sædvanen tro er blevet hørt også om disse forslag, og det gælder alle fire forslag om sømandsbeskatningen. De bemærkninger, KL har haft, har i særlig grad rettet sig mod forslaget om beskatningsreglerne for søfolk beskæftiget om bord på skibe i Dansk Internationalt Skibsregister. Her har KL i særlig grad påpeget de særlige problemer, der kan være for det, man kalder søfartskommuner, som hidtil har haft en meget stor indtægt fra sømandsskatten. I konsekvens af det er der taget højde for det i det pågældende forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises, til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 244:

Forslag til lov om ændring af forskellige skatteleve. (Beskatning af sømænd m.v. – Dansk Internationalt Skibsregister).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 23/3 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Efter Socialdemokratiets opfattelse knytter der sig mange og uhyre store og komplicerede problemer til dette lovforslag, som skal ses i tæt

[Erling Christensen]

sammenhæng med industriministerens lovforslag nr. L 110 om oprettelse af Dansk Internationalt Skibsregister. Regeringen forestiller sig at kunne sænke redernes omkostninger ved at give danske sømænd i udenrigsfart skattefrihed. Dermed skulle man undgå videre udflagning af danske skibe, måske endda få udflagede skibe til igen at vende hjem under det kære og stolte Dannebrog.

Udflagningen betyder mistede valutaindtægter, og skattefrihed koster samfundet mistede skatteindtægter på ca. 450 mio. kr. Hvilke garantier og hvilken sikkerhed har regeringen for, at det danske samfund opnår indflagning, undgår udflagning og dermed bevarer valutaindtjeningen? Er det en Las Vegas-gambling, regeringen er i gang med? I så fald håber jeg, at skatteministeren har set filmen »Det sidste stik«. Her handler det nemlig om at være bedst til spil og gambling. I så stor en sag, som lovforslag nr. L 244 vitterlig er, er skriftlige garantier at foretrække for spil og gambling. Jeg håber, De Radikale deler dette synspunkt.

I Socialdemokratiet er vi klar over, at vi er sat i en politisk tvangssituation, men økonomisk set er det ikke tiden til at åbne en skattefrihedsgavebutik, især ikke, når vi overhovedet ikke har nogen garantier for, at det nytter noget.

Regeringens politiske hensigter ses tydeligst i lovforslag nr. L 110's § 10, idet danske lønmodtagerorganisationer på overenskomstområdet skal holdes ude, når det drejer sig om overenskomster for besætningsmedlemmer fra andre nationer. Individuelle forhyringskontrakter kan let forudses, løntrykkeri, alt sammen i fundamental strid med almindelige danske arbejdsretlige principper, hvor alle, der udfører samme arbejde, er omfattet af samme overenskomst, uanset om det er en udlænding eller en dansker.

Jeg har svært ved at forstå, at hensigten med dette lovforslag og lovforslag nr. L 110 ikke også kunne opnås ved at ændre § 10 i lovforslag nr. L 110, således at overenskomstforholdene ordnes af danske lønmodtagerorganisationer. Jeg synes, regeringens hjemmearbejde skal laves om.

Få lavet en aftale med de mennesker, som regeringen i forvejen gennem trepartsforhandlingerne er i kontakt med! I skattelovgivningens historie har jeg kun i feudaltiden set at en befolkningsgruppe var fritaget for at betale skat.

Et folketingsmedlem fra Venstre var dog her i vinter ude med et forslag om at løse landbrugsgets økonomiske problemer gennem skattefritagelse for landbrugsmedhjælpere. Skattefritagelse for sømænd i udenrigsfart betyder, at disse sømænd og deres familie ikke skal betale til de nationale fællesgoder uddannelse, omsorg, sundhed, som de i dag og i fremtiden gør brug af. Det forlanges, at de skal leve på nas. Det kan vi ikke være bekendt at udsætte disse mennesker for.

Hvornår kan vi vente at se den næste arbejdsgiverorganisation stå på Folketingets store trappe og kræve skattefrihed for en anden gruppe danske lønmodtagere? Nogle luftige og meget usikre løfter og hensigtserklæringer er det eneste, regeringen har at tilbyde på positivsiden. Det eneste sikre, jeg ser, er samfundets provenutab på næsten ½ mia. kr., heraf halvdelen til kommunerne. Igen rammer regeringen kommunerne ganske tilfældigt; dog vil regeringen kompensere fem kommuner for tabet, 8–10 mio. kr. i en 4-årig periode. Efter meldinger, jeg har fået fra et par kommuner, Marstal og Svendborg, vil de småpenge virke som en skrædder et vist sted.

Oven i regeringens udmelding om en beskæring af bloktilskuddet for 1989 med 6 mia. kr. – svarende til en fjerdedel af det samlede bloktilskud – får kommunalbestyrelserne et nyt usikkert budgetteringselement pålagt. Er provenutabet på sømandsskatten indeholdt i de 6 mia. kr., eller skal det lægges til?

Danske skibes udflagning er et reelt problem. Det betyder færre danske arbejdspladser, det betyder mindre valutaindtægter. Socialdemokratiet vil meget gerne medvirke til at undgå udflagning. Regeringens oplæg er ikke godt. Garantier for redernes modydelse mangler fuldstændig – dygtige danske søfolk koster ekstra i løn –: garanti for bevarelse af danske arbejdspladser. Ikke flere udflagninger. Skibe, der er udflaget, skal vende tilbage til Dannebrog. Det skal være danske lønmodtagerorganisationer, der laver nye overenskomster. Fuldstændig skattefritagelse for en enkelt befolkningsgruppe er ikke en god idé. Denne sag vil nødvendigvis kræve et langt og grundigt udvalgsarbejde. Jeg skal opfordre regeringen til at bruge tiden til at føre reelle forhandlinger i den periode, hvor vi kan sikre danske overenskomster, undgå udflagning og få udflagede skibe hjem igen.

Flemming Hansen (KF):

Dette lovforslag har direkte sammenhæng med industriministerens lovforslag af 2. december 1987 om oprettelse af Dansk Internationalt Skibsregister.

Et dansk internationalt skibsregister er blevet en nødvendighed for at imødegå den udflgning, der er sket og alt andet lige fortsat vil ske, såfremt et sådant register ikke etableres.

For at sikre størst mulig beskæftigelse for danske søfolk foreslås det, at der indføres samme skattemæssige regler i Dansk Internationalt Skibsregister som i tilsvarende udenlandske registre. Det vil simpelt hen sige, at danske og udenlandske søfolk fritages for at betale skat af lønindtægten indtjent på de skibe, der er tilmeldt Dansk Internationalt Skibsregister.

Jeg vil gerne sige, at det ikke er uden betænkelighed, at vi siger ja til dette forslag, for vi bryder her med et princip om skattebetaling på lønindkomst. Jeg tror, at alle Folketingets medlemmer daglig – eller i hvert tilfælde ugentlig – får henvendelser fra grupper i befolkningen, der argumenterer for, at hvis man ikke skulle betale en given afgift eller skat, kunne man klare den eller de opgaver så og så meget bedre. Vi er bange for, at en sådan udvikling vil kunne udhule ethvert skattesystem, men erkender, at det i denne situation er nødvendigt, hvis vi skal sikre – og det skal vi – at der også bliver danske søfolk på skibe tilmeldt Dansk Internationalt Skibsregister. Det vil vi sikre i Det Konservative Folkeparti.

Vi er opmærksom på, at dette forslag hænger sammen med de øvrige skatteforslag for søfartsområdet, vi behandler i dag, og vi har noteret os lovforslagets § 7 om, at der ydes særligt tilskud fra Industriministeriet til de kommuner, som i særlig grad er afhængige af skattegrundlaget for søfolk.

Vi kan støtte lovforslaget.

Bente Søltøft (SF):

Sidst vi behandlede skattefritagelse for søfolk, var i januar, hvor Fremskridtspartiet fremsatte lovforslag. SF's holdning er nøjagtig den samme, som den var dengang, nemlig at søfolk selvfølgelig skal betale skat og dermed også have del i de rettigheder, man har som skatteyder for så vidt angår fradrag osv.

Det virker helt forrykt, at ministeren nu fremsætter det samme forslag under henvisning til,

at Dansk Internationalt Skibsregister skal have samme konkurrencevilkår som andre internationale registre. Ministeren taler om at lempe de danske skatteregler, men i realiteten er der tale om total skattefritagelse. Aldrig har vi oplevet, at eksportstøtte gives så betingelsesløst og uden skygge af garanti for danske søfolks fortsatte beskæftigelse. At skatteministeren så bemyndiges til at bestemme, hvornår loven træder i kraft, fordi det lige skal sikres, at søfolk i Dansk Internationalt Skibsregister får overenskomster i henhold til internationalt konkurrencedygtige vilkår, gør det ikke bedre, for nu er det åbenbart ikke rederne alene, der er arbejdsgiverpart, men også skatteministeren.

Så må man spørge: Efter hvilke kriterier skulle skatteministeren kunne afgøre, hvad der er overenskomster på konkurrencedygtige vilkår? Selvfølgelig vil skibsrederne stå i kø for at fortælle skatteministeren, hvordan overenskomsterne skal være, hvis det da overhovedet kan kaldes overenskomster. Det, der lægges op til her, er, at skatteyderne betaler direkte tilskud til skibsrederne – ingen aner hvor meget – og at søfolkene vil kæmpe for den bedst mulige overenskomst, uanset om de skal betale skat eller ej.

Hvem bliver så de næste, der skal skattefritages? Eksportchauffører? Værftsindustrien, så f.eks. Metals overenskomst sættes ud af kraft?

Provenutabet er i 1989 anslået til 450 mio. kr. De penge skal efter SF's mening hverken bruges til at fritage søfolk for skat eller bruges som indirekte eksportstøtte til rederne. Forslaget er baseret på uklare betingelser. Der er ingen beskæftigelsesgaranti, og overenskomsterne sættes ud af kraft.

Med disse bemærkninger skal jeg afvise lovforslaget.

Svend Heiselberg (V):

Skatteministerens forslag om at give skattefritagelse til søfolk, der er beskæftiget på danske skibe registrerede i Dansk Internationalt Skibsregister, er hovedhjørnестenen for en bevarelse og styrkelse af hele det maritime miljø, som i 1987 tenderede til at forsvinde fra de danske kyster.

Det var der mange grunde til, men det skyldes især, at det danske omkostningsniveau inklusive skatter bevirkede, at danske skibe ikke længere var konkurrencedygtige på de store in-

[Svend Heiselberg]

ternationale fragtmarkeder, når de førte dansk flag. Derfor så vi en voldsom og katastrofal udflagning af danskejede skibe, som også på længere sigt ville betyde en udflagning af hele det danske maritime miljø: skoler, underleverandører, reparationsværfter m.v.

Vi har med tilfredshed noteret os, at rederne på det seneste har undladt at flage så mange skibe ud – i forventning om vedtagelse af Dansk Internationalt Skibsregister og skattefritagelse. I Venstre regner vi med, at mange af de skibe, der er blevet flaget ud, nu vil vende tilbage under dansk flag. Det vil give flere danske arbejdspladser, og det vil give øget valutaindtjening til landet.

Men alt afhænger nu af arbejdsmarkedets parter. De har et tungt ansvar for, at det, Folketinget vedtager, også bliver ført ud i livet. De løn- og arbejdsbetingelser, som parterne aftaler på grundlag af Dansk Internationalt Skibsregister, er helt afgørende for dansk skibsfarts internationale konkurrenceevne.

Skattefritagelsesordningen skal ikke anvendes til reallønsforbedringer for nogen ansatte i hele det maritime miljø. Ordningen skal medføre, at nedgang i beskæftigelsen inden for dansk skibsfart vendes til fremgang. Ordningen skal altså skaffe flere arbejdspladser.

Det ansvar ligger tungt på skuldrene af alle danske mandskabsorganisationer og redernes repræsentanter, men jeg er sikker på, at de i fællesskab vil kunne forvalte dette.

Venstre kan støtte lovforslaget og vil opfordre Socialdemokratiet til at genoverveje sin stilling.

Bernhard Baunsgaard (RV):

En forudsætning for, at dette lovforslag om sømænd beskæftiget på skibe, der er registrerede i Dansk Internationalt Skibsregister, er naturligvis, at reglerne for Dansk Internationalt Skibsregister er blevet vedtaget. Det ønsker jeg at understrege. Ellers behøver Folketinget ikke at beskæftige sig med dette lovforslag.

Grunden til, at vi har et forslag om et sådant internationalt skibsregister i Danmark, er jo, at man har det i Norge. Her har den socialdemokratiske regering gennemført et sådant forslag. Man har det også i mange andre lande, i England f.eks. Hvis vi ikke gennemfører noget sådant, vil de danske skibe være nødt til at finde et bekvemmelighedsflag at arbejde under. Jeg

kan godt forstå, at den socialdemokratiske ordfører gerne ville have en lang og grundig forhandling om et sådant dansk internationalt skibsregister. Vi kan føje til, at tager man sig så lang tid og gør det grundigt, er skibene udflaget. Som det fremgår af det, der allerede er sagt, er det spørgsmålet om, hvor mange vi kan få tilbage. Jo længere tid der går, jo vanskeligere bliver det at få dem tilbage.

Det afgørende for, om vi kan skaffe danske søfolk beskæftigelse, er med andre ord, at vi får et sådant internationalt skibsregister og gennemfører de skatteregler, der er foreslået her.

Reglerne, som regeringen har valgt, er jo ikke den eneste måde at hjælpe rederierne på. Sverige har gennemført store statstilskud til rederierne. Det ville være en anden måde, men her har man altså valgt at sige, at danske søfolk ikke skal betale skat, når de er ansat på skibe under Dansk Internationalt Skibsregister.

Så sparer naturligvis rederne en del lønomkostninger, og det vil blive mere lønsomt at drive et skib, og vi ved alle, at en række skibe har været i svært bekneb for at få det til at løbe rundt. Det er jo derfor, de flager ud.

Nu havde det været nemt at gennemføre, hvis man vidste, hvad det er, søfolkene får udbetalt, når de ikke skal betale skat, men det er et større arbejde at finde ud af det. Vi kan jo godt regne det ud for en almindelig sømand med et gennemsnitsfradrag, men som bekendt eksisterer gennemsnitsskatteyderen jo ikke. Derfor forudser jeg, at der må særlige forhandlinger til for at være sikker på, at reglerne bliver sådan, at vi får danske søfolk beskæftiget. De særlige fradrag, som hver enkelt måtte have, må der tages hensyn til.

Nu vil det nok være sådan, at nogle har større fradrag, andre mindre fradrag, så tilsammen vil det udlignes. Beløbet, som ministeren har skønnet giver et samlet provenutab på 450 mio. kr., halvt til staten og halvt til kommunerne, kommer såmænd nok til at passe.

Men jeg vil gerne sige om dette forhold, at når man laver noget sådant, og hvis man forestiller sig, at selskaberne selv skal ordne det, bliver det nødvendigt at sikre sig, at disse ordninger er under tilsyn af Rigsrevisionen, så vi ikke gentager det, der skete i forbindelse med Dansk Folke-Ferie, som ingen jo i sin tid drømte om kunne misbruges.

[Bernhard Baunsgaard]

Noget andet, som vi gerne vil have drøftet grundigt i udvalget, er den kompensation, der er stillet i udsigt til de kommuner, der i særlig grad rammes. Nu forudser man, at det kan ordnes via bloktilskuddene, men det er nok tvivlsomt. Det er i hvert fald sikkert, at det ikke kan nås i den allerførste tid. Regeringen har stillet forslag om, at der skal bruges 8-10 mio. kr. som særkompensation til de særligt berørte kommuner. Det er tvivlsomt, om det er nok, men vi kan da få nogle beregninger over det, så vi kan skønne over det.

Men jeg vil gerne slutte med at sige følgende: Under forudsætning af, at Dansk Internationalt Skibsregister bliver vedtaget, under forudsætning af, at rederne og organisationerne kan tale sig til rette om, at man skal fritage folk, der er beskæftiget på disse skibe, for skat, og under forudsætning af, at man kan finde regler, der sikrer særlige fradrag, er vi positive. Jeg håber, det vil fremgå af behandlingen i udvalget.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg var glad for hr. Bernhard Baunsgaards bemærkninger med hensyn til, at der skal særlige forhandlinger til. Og jeg vil gerne spørge, om jeg har forstået dem rigtigt. Mener hr. Bernhard Baunsgaard, at der skal danske overenskomster til, og at vi skal have nogle stærkere bindinger på de løfter, som rederne skal give i denne forbindelse, for at undgå et eventuelt misbrug?

Hvad angår sammenligningen med det norske register, kan jeg da sige, at man efter de norske regler ikke er fritaget for skat.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg blev også positivt overrasket over hr. Bernhard Baunsgaards udlægning, og jeg kan tilføje, at jeg er vidende om, at der er en positiv forhandlingsvilje hos i hvert fald nogle af organisationerne.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Den sidste bemærkning, om, at der er positiv forhandlingsvilje, er naturligvis kun betryggende, men jeg kan ikke forstå, at man kan være overrasket over, at jeg gør det til en forudsætning, at der er en sådan positiv forhandlingsvilje.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at reglerne om tilbageflagningsordning ikke er noget, vi behandler i forbindelse med skatteforslaget; det må ordnes under forhandlingerne om Dansk Internationalt Skibsregister. Jeg har alene holdt mig til det, der må ske med de særlige regler for at sikre beskæftigelse for de søfolk, der har særlig store fradrag, og som på grund af dem ikke betaler den samme skat, som man betaler i gennemsnit. Og jeg har sagt, at det er nødvendigt med en offentlig kontrol, hvis man laver f.eks. en udligningsordning mellem dem, der har særlig store, og dem, der har særlig små fradrag, og jeg foreslår, at det udføres af Rigsrevisionen, ligesom Rigsrevisionen efter vores mening må have kontrol med, hvad Dansk Folke-Feries penge bruges til.

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet henholder sig ganske til det indlæg, jeg fremkom med vedrørende de tre foregående lovforslag på dagsordenen.

Glønborg (KRF):

Jeg undskylder, at jeg ikke var klar, men jeg har endnu aldrig oplevet hr. Glistrup holde en så kort ordførertale i et skattespørgsmål, så det var en stor overraskelse.

Ordførerne har valgt forskellige indgangsvinkler til denne sag for at finde argumenter for at gå imod eller give tilslutning.

Det kommer nok ikke som nogen overraskelse, at Kristeligt Folkeparti kan tilslutte sig forslaget, og det gør vi med den begrundelse, at vores skibsfart ikke er konkurrencedygtig. Det glæder os, at vi herhjemme har valgt at give vore søfolk en ordentlig behandling, og vi ønsker naturligvis ikke at løse skibsfartens problem ved at give søfolkene dårligere vilkår. Vi kan heller ikke presse rederierne længere ned, for vi har alle sammen en fælles interesse i, at vor søfart kan fungere, og derfor har vi fundet den foreliggende løsning, nemlig at fritage søfolkene for skat. Jeg ved, at der består en række problemer med at få skabt den fornødne udligning, sådan at det hele kan gå retfærdigt til, men udgangspunktet er, at vi alle sammen har interesse i et konkurrencedygtigt skibsfartserhverv, og at dets problemer ikke skal gå ud over søfolkene.

Berlau (FK):

Jeg kan godt forstå hr. Bernhard Baunsgaards

[Berlau]

gaards bemærkninger om, at dette her er noget, der haster. Langt den letteste måde at forsøge at stoppe udflagning fra Danmark på ville nok have været at gå den vej, som især de søfarendes organisationer har peget på, og som ligger meget tæt op ad den svenske model. Den havde gjort det teknisk muligt at sikre en ændring af forholdene for skibsfarten, således at man både tilfredsstillede de søfarende og tilsyneladende også tilfredsstillede den del af rederierhvervet, som hævder, at det har så store problemer.

Jeg synes, man skal lede længe efter magen til sjofel behandling, når man diskuterer spørgsmålet om Dansk Internationalt Skibsregister og herunder også lovforslag nr. L 244, som vi behandler nu. Jeg har stillet, jeg tror, det er 240 spørgsmål til ministeren i udvalget, og jeg har fået de mest beskidte svar, man overhovedet kan forestille sig, hvis man overhovedet kan kalde det svar, og det har været kendetegnende for regeringen i hele denne sag vedrørende Dansk Internationalt Skibsregister.

En forudsætning for at konstatere behovet for et internationalt skibsregister – især når man forsøger at kaste sig ud i en skattemæssig betragtning af det – er naturligvis, at man kan præstere en reel påvisning af, at det netop er lønomkostningerne, der er det element, som gør det umuligt at drive skibsfart under det danske flag.

En sådan påvisning har ganske enkelt aldrig nogen sinde fundet sted. Enhver, som gør sig den ulejlighed at slå op i Danmarks Rederiforenings Skibsfartsberetning 1986-87, vil med sine egne øjne kunne konstatere, at det umuligt kan være lønninger og hyrestørrelser, der er afgørende for, om det er muligt at drive skibsfart under dansk flag.

Det, der er tale om, er naturligvis, at danske redere undersøger en række udenlandske konkurrenter og konstaterer, at de får et større dækningsbidrag – det, jeg kalder profit. De har altså en større profit pr. ansat. Der er ikke tale om, at skibe, der sejler under bekvemmelighedsflag med udenlandske besætninger og dermed reducerede omkostninger, af den årsag sejler til billigere fragtrater end andre. De hører sejler som regel i pool sammen, og det vil sige, at det er samme omkostning, om man flytter en container med et dansk skib eller med et skib registreret under Singaporeflag. Det afgørende er, at profitten pr. enkelt ansat sandsyn-

ligvis er større under et Singaporeflag. Det kan der selvfølgelig være nogle forskellige mekanismer som ændrer i op- eller nedadgående retning.

Det foreliggende forslag er det rene diletterteri, og jeg kunne påpege en række eksempler på, hvordan det ville gøre det muligt for spekulative danske rederier at lave et nærmest tagselvbord. Jeg kan allerede nu forudse erhvervsvirksomheder overflytte en række af deres ansatte til formel ansættelse om bord i skibene og dermed omgå denne lovgivning. Man kunne for den sags skyld have skibe liggende ganske tæt på Danmark i internationalt farvand, hvor det ville være muligt at forhyre folk og dermed lade dem deltage i et større skattecirkus.

Det nytter ikke noget, at man forsøger at angribe denne sag på den lemfældige facon, som skatteministeren har lagt op til. Jeg skal selvfølgelig give en klar melding om, at vi er aggressive modstandere af forslaget, og at vi vil forsøge at påvirke dets videre forløb, så vi kan få det endeligt forkastet.

Jeg er glad for hr. Bernhard Baunsgaards bemærkninger heroppefra, for de gav mulighed for, at der i fremtiden stadig væk ansættes danske søfolk om bord i danske skibe.

Hvis DIS bliver en realitet – altså hvis dette lovforslag går igennem – bliver der overhovedet ingen dansk beskæftigelse i den danske handelsflåde – danske søfolk vil end ikke med skattefritagelse være konkurrencedygtige.

Jeg har tilladt mig at indhente et tilbud fra Den Kinesiske Folkerepublik på hele besætninger og kan oplyse, at det for under 8.000 \$ om måneden vil være muligt at købe hele besætninger og sætte dem om bord i skibene. Så kan enhver gøre sig sin egen beregning. Ikke én dansk barberet, skattefritaget, sømand vil være i stand til at konkurrere med de slavevilkår, der bliver tilbudt udefra. Og enhver vil kunne få det. Jeg skal sørge for, at tilbudet bliver tilstillet Erhvervsudvalget og Skatteudvalget, således at de ved selvsyn kan konstatere, hvilke vilkår der bliver tilbudt af udenlandske konkurrenter, som ganske enkelt vil stå i kø her i Danmark for at sikre, at det bliver muligt for lige netop deres nationalitet at komme om bord i skibene.

Derfor er det en anden vej, man skal gå, for så vidt man ønsker at bruge statsmidler til at forbedre rederierhvervets økonomiske forhold, og det må være den variant, man har valgt i Sve-

[Berlau]

rige, og som der også er blevet peget på at man skulle kunne bruge i Danmark.

Hvis det kommer så vidt, at der er flertal for at vedtage DIS, vil jeg foreslå både Socialdemokratiet og SF, at der bliver indsamlet det nødvendige antal underskrifter til en udsættelse af den endelige vedtagelse af det internationale skibsregister, idet der her er tale om en ekspropriering af godkendte og lovligt indgåede overenskomster. Så kan vedtagelsen blive udsat indtil næste valg, og det håber jeg at både SF og Socialdemokratiet vil medvirke positivt til.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vedtagelsen af DIS, altså Dansk Internationalt Skibsregister, er ingen ekspropriation af noget som helst. Derfor kan der naturligvis ikke blive tale om en ekspropriationsforretning. Jeg sagde derimod, at skattebestemmelserne forudsætter, at organisationerne bliver enige. I øvrigt vil jeg tilføje, at det er meget godt, at man kan henvise til, at det socialistiske Kina tilbyder sømænd til en pris, som er uanstændig, men der er nok en grund til, at danske redere slet ikke har været interesserede i noget sådant i stort omfang, og den er nok, at danske søfolk trods alt er bedre. Får vi ikke Dansk Internationalt Skibsregister, tror jeg, at danske søfolk ingen chancer har i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Berlau (FK):

Der er efter min opfattelse utvivlsomt tale om ekspropriering. Lovligt aftalte overenskomster kan Folketinget ikke sætte ud af kraft, når det har den følgevirkning, at folk mister deres indtægt og deres ret til at arbejde under de aftalte vilkår. Det er derfor efter min opfattelse helt evident, at der er tale om ekspropriering.

Dernæst kan jeg oplyse hr. Bernhard Baunsgaard om, at danske redere i forvejen har udnyttet de eksisterende muligheder for at benytte sig af udenlandske søfolk på bilaterale vilkår; det er sket efter en arbejdsretskendelse i 1964 om de såkaldte Hongkongbetingelser. Det er altså ikke noget ukendt fænomen for danske redere at benytte sig af det i de skibe, som sejler permanent i fjernøstlige farvande, og i det øjeblik man indfører Dansk Internationalt Skibs-

register, får vi i hobetal af shippingfirmaer, som leverer søfolk på ganske uacceptable vilkår.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hr. Berlau talte om, at man kunne bestille en total skibsbesætning for 8.000 dollars. Det tror jeg aldrig bliver særlig almindeligt i danske rederkredse.

Preben Møller Hansen (FK):

Formålet med lovforslaget skulle angiveligt være at bedre skibsredernes mulighed for at klare sig i den internationale konkurrence, og i den forbindelse vil jeg bede dem, der beskæftiger sig med dette problem her i Folketinget, om at undersøge Kosan Tankers a/s. Det var nemlig overgået til udenlandsk flag og havde taget kinesisk besætning. Det har imidlertid afmønstret samtlige udenlandske søfolk og genansat danske søfolk på danske overenskomstmæssige betingelser. Det vil altså sige, at det efter en prøve foretrak danskerne, og de klarer sig udmærket i den såkaldte internationale konkurrence.

Derfor holder de argumenter, man anvender, ikke. Det, man her gør, er at åbne for en fjernelse af de kollektive overenskomster. Det er det, der er formålet med denne lovgivning. Og i første omgang er det sømændene, der står for skud, i næste omgang er det vognmændene, der skal laves et register for i Luxembourg, og så kører den ellers derudad. Når det indre marked er en kendsgerning, har man ødelagt løn- og arbejdsvilkår for danske arbejdere og beskæftigede i dette land, og det er det, der er formålet med det.

Dernæst vil jeg gerne stille ministeren nogle spørgsmål. Jeg kunne godt lide at vide, hvor meget skibsredere med skibe i udenrigsfart har betalt i skat til Danmark i 1987, for det skal stilles op mod det beløb, som man nu giver afkald på, og som er på 600 mio. kr. og ikke, som ministeren siger, 450 mio. kr. Man giver afkald på 600 mio. kr. i indtægt, men samtidig skal man kalkulere med, at 17.000 danske søfarende nu skal modtage arbejdsløshedsunderstøttelse. Dertil kommer de psykiske påvirkninger, hospitalsophold, og hvad ved jeg – der kommer mange udgifter i forbindelse med gennemførelse af den politiske målsætning, der her er tale om. Alt det skal man selvfølgelig have rede på.

[Preben Møller Hansen]

Det er rigtigt, som det blev sagt både af hr. Bernhard Baunsgaard og af den socialdemokratiske ordfører, at det er noget, man skal bore i, for det er et problem, der er meget mere omsiggribende, end de, der taler fra denne talerstol, forestiller sig.

Men hvis man nu ønsker at hjælpe nogle nødstedte skibsredere, hvoraf den ene har et overskud på knap 3 mia. kr., hvorfor vil man så ikke gøre noget for de danske landmænd? Vi har 20.000 landmænd, som går ned med flaget. Hvorfor træder man ikke hjælpende til og siger: Disse mennesker og deres familier skal hjælpes? Men nej, over for dem er man fuldkommen kold, for det er ikke den store kapital, der skal reddes, det er små landmænd med små familier, og de er underordnede. Men når det gælder de store kapitalinteresser, er man klar til at gå op på lakridserne og hjælpe dem endnu mere, end de bliver hjulpet i forvejen. Der er vel ikke noget erhverv i dette land, der bliver favoriseret i samme grad som skibsrederne. Hvor får de pengene fra til at bygge deres skibe? Dem får de via Skibskreditfonden, og det er os, der betaler dem. Dem får de gennem spekulation, og samtidig siger de, at de ikke kan klare sig. Jamen så luk biksene, for pokker, hvis det er en stor udgift for samfundet! Det er det, man skulle gøre i denne sag.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne udtrykke tilfredshed med, at et flertal her i salen har givet udtryk for en positiv interesse for dette lovforslag.

Det er rigtigt, som det allerede er nævnt, at det skal ses i sammenhæng med det lovforslag om Dansk Internationalt Skibsregister, som industriministeren tidligere har fremsat.

Det, vi siger til rederne, er: Nu får I et tilbud om at lade skibe i udenrigsfart registrere i Dansk Internationalt Skibsregister. Og vi siger til søfolkene: Hvis I indgår overenskomster med rederne, der gør de redere, der er i dette skibsregister, mere konkurrencedygtige internationalt, og altså accepterer en lavere hyre, så vil vi til gengæld gøre denne hyre skattefri.

Det er alt sammen i den hensigt at bevare og skabe danske arbejdspladser, og når det er nødvendigt at fremsætte disse forslag, er det, fordi andre lande har oprettet internationale skibsregistre, hvis regler går ud på, at mandskabet om bord på skibene normalt ikke betaler skat til

flaglandet. Derfor er det nødvendigt på tilsvarende måde at lempe de danske skatteregler for at bidrage til, at Dansk Internationalt Skibsregister også på dette område kan yde samme konkurrencemæssige vilkår som andre internationale registre. Derfor foreslås det, at der laves regler, som indebærer, at såvel dansk som udenlandsk mandskab om bord på skibene i det internationale skibsregister i realiteten bliver fritaget for beskatning her i landet af lønindtægter, der erhverves om bord på disse skibe, og herved vil der bl.a. blive åbnet mulighed for fortsat at beskæftige dansk arbejdskraft om bord på danske skibe.

Jeg tror, det var hr. Erling Christensen, der i sit indlæg var inde på, at der i Norge er oprettet et internationalt skibsregister, som ikke er baseret på en total skattefritagelse, og det er korrekt nok. Der er indført særlige regler i den norske skattelov, som medfører, at det, man kunne kalde underordnet udenlandsk mandskab på internationale hyrer, i praksis bliver fritaget for norsk beskatning, men konsekvensen af den ordning er også, at norske søfolk får utrolig svært ved at konkurrere, om jeg så må sige, om jobbene med udenlandske søfolk. Derfor kan man spørge: Er det en sådan ordning, man ønsker indført i Danmark? Det forslag, regeringen her har fremsat, stiller netop danske søfolk lige med udenlandske søfolk, så godt som det nu er gørligt, og derved er der større sikkerhed for, at vi kan bevare danske arbejdspladser om bord på danske skibe.

Hr. Berlau var inde på de svenske planer, og det er da rigtigt, at regeringen i Sverige har fremsat lovforslag, som bl.a. går ud på at indføre et særligt statstilskud til de svenske rederier for at nedbringe redernes udgifter til en række sociale omkostninger. Jeg ved ikke, om det var det forslag, hr. Berlau efterlyste her i Danmark.

Men det er vigtigt at tilføje, at den svenske regering, efter hvad der er oplyst over for mig, senere vil fremsætte et lovforslag, der medfører fritagelse for sømandsskat for sømænd om bord på svenske skibe i udenrigsfart — altså præcis den samme tankegang, som ligger bag det forslag, regeringen her har fremsat — og det er da klart, at vi ikke kan lukke øjnene for, hvad der sker i andre lande, hvis vi vil beskytte danske arbejdspladser om bord på danske skibe.

Det er også vigtigt at tilføje, at det er en forudsætning for denne skattefritagelse, at de sø-

[Skatteministeren]

folk, der skal have skattefritagelsen, aflønnes i henhold til lønoverenskomster, der er indgået på internationalt konkurrencedygtige vilkår, og for at sikre, at denne forudsætning for iværksættelsen af skattefritagelsen er opfyldt, er det i lovforslaget foreslået, at skatteministeren bemyndiges til at bestemme tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Det er rigtigt, som hr. Bernhard Baunsgaard var inde på, at der kan gælde særlige forhold for den enkelte sømand, og jeg giver hr. Bernhard Baunsgaard ret i, at disse særlige forhold mest hensigtsmæssigt ordnes af organisationerne i et samvirke.

I den forbindelse rejste hr. Bernhard Baunsgaard spørgsmålet om kontrolforanstaltninger. Det er noget, vi så må se nærmere på under det videre udvalgsarbejde.

Hr. Bernhard Baunsgaard var også inde på spørgsmålet om provenutabet, og det er rigtigt, at det umiddelbare provenutab efter forslaget udgør omkring 450 mio. kr. årligt fordelt med halvdelen til staten og halvdelen til kommunerne.

Hr. Bernhard Baunsgaard hæftede sig særligt ved det kommunale provenutab, og da det kommunale provenutab vil fordele sig meget forskelligt mellem kommunerne, vil der i årene 1988-1991 blive ydet et særligt tilskud til de kommuner, der i særlig grad bliver berørt af ændringerne. Indenrigsministeriet skønner, at det samlede årlige tilskud i denne 4-års-periode vil være af størrelsesordenen 8-10 mio. kr.

Men jeg synes, det er vigtigt at understrege, at der her er tale om det umiddelbare provenutab. For alternativet til det, vi vil gøre her, er, at flere og flere danske skibe udflager, som det vistnok hedder på nudansk, altså kommer til at sejle under et udenlandsk flag, hvor man kan sejle på gunstigere vilkår. Det betyder, at vi, hvis vi ikke foretager os noget, under ingen omstændigheder får disse skatteindtægter, idet skibene sejler under andet flag.

Derimod vil der, hvis vi gennemfører dette forslag ske det, at skibene - og det må jo så logisk set hedde indflager - altså kommer tilbage og sejler under dansk flag, hvilket vi allerede har tilkendegivelser om vil ske.

Hvis vi gennemfører denne skattefritagelse for søfolk beskæftiget om bord på skibe under Dansk Internationalt Skibsregister, vil det nok umiddelbart give et provenutab, men der vil

være nogle positive dynamiske virkninger af det, som vil skabe danske arbejdspladser om bord på danske skibe, således at det, der umiddelbart ser ud som et provenutab, vil blive vundet ind igen i form af større indtægter.

(Kort bemærkning).

Berlau (FK):

Regnestykket holder ganske enkelt ikke, og sammenligningen med de norske forhold afslører med al ønskelig tydelighed, hvad der er problemstillingen i dette her. Norske søfolk er ikke konkurrencedygtige i forhold til asiatiske søfolk. Danske skattebarberede søfolk vil heller ikke være konkurrencedygtige. Hvis regeringen har nogen som helst tanker i retning af, at Dansk Internationalt Skibsregister skal blive til noget, og at det skal have et bredt politisk forlig bag sig, må forudsætningen derfor være, at man ændrer mulighederne for at etablere bilaterale overenskomster med udviklingslandene, men det vil hverken regeringen eller rederne.

Derfor er det utroværdigt, for ikke at sige løgn, når man den ene gang efter den anden hævder, at dette her har noget at gøre med at skabe beskæftigelse blandt danske søfolk. Det har det ikke, og det får det heller aldrig nogen sinde; det er alene et alibi, man forsøger at konstruere, fordi man ønsker at lade det fremstå, som om det har betydning for Danmark, og som om man tager hensyn til arbejdspladserne. Det passer ikke - det ved enhver, som har bare den mindste smule begreb om sagerne.

Jeg har forsøgt at påpege det utallige gange over for både politikere og andre, men ingen har villet give garanti for, at det skulle give dansk beskæftigelse, hverken regeringen eller rederierne. Der er kommet et par, jeg vil nok sige noget vovede, løsagtige overvejelser om, at man måske vil overveje at flage nogle skibe hjem til Danmark igen, men er der nogen som helst sandsynlighed for, at det bliver til noget? De mennesker, som har afgivet den slags garantier, er måske arbejdsløse cand.jur.er i morgen, og hvad er den garanti så værd? Ingenting overhovedet. Så hvis nogen gør sig overvejelser, bør man ikke optræde som i det fynske eventyr »Hvad fatter gør, er altid det rigtige«, nemlig starte med en hest og komme hjem med en søk rådne kartofler eller æbler; det er nemlig det, man gør i denne sag.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg registrerer forskellige politiske holdninger i regeringen efter de udtalelser, der er kommet fra skatteministeren, og jeg vil gerne bede om en forklaring på, hvorfor der er forskellige politiske opfattelser. Det, jeg hentyder til, er, at industriminister Nils Wilhjelms på baggrund af lukningen af skibsværftet i Ålborg over for offentligheden gav udtryk for, at ledelsen eller ejerne af skibsværftet selvfølgelig kunne lukke det, hvis de ikke mente, at det var lønsomt at drive det. Her er det skibsrederne, der siger, at det ikke er lønsomt at drive dansk sønæring, hvis de ikke får de og de forhold. Hvorfor er der en forskel i regeringens opfattelse af de spørgsmål? Her vil rederne gerne fortsætte, hvis de får tilskud af den ene eller den anden art, og så er regeringen der med det samme under henvisning til bevarelse af arbejdspladserne. I det andet tilfælde lukker ejerne altså skibsværftet og fyrer 1.200 mand, og det accepterer man, idet man siger: Hvis det ikke er lønsomt, kan de lukke butikken. Der må være en forklaring på denne dobbelthed.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hr. Berlaus betragtninger over, hvor meget eller rettere sagt hvor lidt vi får ud af Dansk Internationalt Skibsregister, deler jeg ikke helt.

Jeg tror, der er noget andet, der vejer tungt, når man afgør, hvilke sømænd man vil have om bord på sit skib. Det er klart, at man ikke uden videre vil overlade et så dyrt maskineri, som et skib er, til mindre kyndige. Hvis min påstand fra før kan deles af hr. Berlaus, nemlig at danske søfolk er bedre uddannede end de fleste andre søfolk, så er det klart, at der ligger en tilskyndelse til at beskæftige danske søfolk i det.

Måtte jeg sige til skatteministerens betragtninger om, at hvis vi får DIS – forudsat at det har de gunstige virkninger, som skatteministeren og jeg tror på – så bør kommunerne glæde sig over, at sømændene bevarer deres arbejde: Ja, det tror jeg også kommunerne kan, men det skæpper meget lidt i kommunekassen. Jeg vil oven i købet føre betragtningen videre og sige, at selv hvis sømændene bliver arbejdsløse, betaler de trods alt skat til kommunen. Det gør de altså ikke, når de bliver skattefrie. Derfor tror

jeg, vi er nødt til at kigge meget nøje på, hvordan vi behandler de kommuner, der i særlig grad rammes.

Erling Christensen (S):

Skatteministeren spurgte, om jeg ønskede den norske ordning. Nej, jeg ønskede, at regeringen havde gjort sit hjemmearbejde noget bedre. Det var det, jeg sagde i min ordførertale. Jeg mener ikke, at man har gjort sig tilstrækkelig umage i de forhandlinger, der var om det.

Det kan også være til Venstres ordfører, der spurgte, om ikke Socialdemokratiet kunne åbne sig. Jeg mener ikke, der er noget i dette forslag, der kunne åbnes på.

Når ministeren med hensyn til provenutabet kun ganske overfladisk opholder sig ved de vilkår, der bliver kommunerne til del nu, så synes jeg, at alt hører op. Ministeren siger, at alternativet vil være: Ingen skat til kommunerne, hvis ikke man får DIS. Jamen det er jo det, der sker. Der bliver ingen skat til kommunerne, hvis man får DIS.

For Svendborg Kommune har jeg beregningerne, og dem har skatteministeren også. Det vil i 1989 for Svendborg Kommune betyde en likviditetsvirkning på over 20 mio. kr., 5½ mio. kr. i 1990 og over 1 mio. kr. i 1991, osv.

Og hertil kommer, skriver man fra Svendborg, at Skatteministeriet i de provenuæssige beregninger ikke tager højde for det antal udflagede søfolk, der i dag betaler almindelig indkomstskat. Altså Svendborg Kommune fortæller, at udflagede søfolk i dag betaler almindelig indkomstskat til kommunen. Det vil de ikke komme til at gøre, når de kommer under DIS.

(Kort bemærkning).

Berlaus (FK):

Til hr. Bernhard Baunsgaard skal jeg sige, at forslaget om Dansk Internationalt Skibsregister skal ses i sammenhæng med den ændring af bemandingsloven, der er lagt op til, og hvorefter skibene i fremtiden alene skal bemandedes i henhold til STCW-konventionen, det vil sige alene en sikkerhedsmæssig bemanning. Det er ikke en vedligeholdelsesbemanding. Alt, hvad der hedder vedligeholdelse, skal for fremtiden udføres af enten reparatørgæng eller skibsværfter.

Det vil sige, at det ikke – det kan man se allerede af de bemandede, der er om bord i skibe-

[Berlau]

ne – er de driftsmæssige bemandede, der er om bord i skibene, der skal passe på det dyre materiel. De skal alene sørge for, at skibet ikke sejler ind i andre, eller de skal redde sig selv eller lasten, hvis der sker noget. Derfor holder argumentet om, at rederne af den årsag vil beskæftige danske søfolk, ikke.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg går ud fra, at hr. Berlau og jeg er enige om, at et skib er et dyrt maskineri. Det er dyrt at reparere, når det går i stå. Jo færre folk der er ansat, jo væsentligere er det, at det er dygtige, veluddannede folk, der kan råbe gevalt i rette tid, så maskineriet ikke bliver ødelagt.

Formanden:

Jeg ved ikke, om vi ikke er ved at bevæge os ned i udvalgsarbejdet. Ved første behandling er det de mere principielle synspunkter på lovforslaget, vi skal have frem. Hr. Preben Møller Hansen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Preben Møller Hansen (FK):

Med hensyn til de dygtige danske søfolk er det en kendsgerning – det må hr. Bernhard Baunsgaard vide, da han jo har kendskab til sønæringen – at der er en del skibe, der er udflaget, der benytter sig af de mindre gode søfolk, og de klarer den jo altså, så det er ikke et argument for, at man vil tage danske søfolk.

Når man har en bestemmelse i forslaget om DIS, der giver rederne mulighed for at lave overenskomster med tredjelande, så er det selvfølgelig, fordi målsætningen for rederinæringen er at fjerne de danske søfolk fra deres arbejdspladser og dermed pålægge samfundet en ekstra byrde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Socialudvalget (25/3 88):

Udtræder: Dagmar Mørk Jensen (RV)

Ny stedf.: Kirsten Lee (RV)

Arbejdsmarkedsudvalget (23/3 88):

Udtræder: Helle Degn (S)

Ny stedf.: Taanquist (S)

Markedsudvalget (25/3 88):

Udtræder: Svend Auken (S)

Ny stedf.: Trøjborg (S)

Sundhedsudvalget (25/3 88):

Udtræder: Erling Olsen (S)

Ny stedf.: Erik B. Smith (S)

Det Udenrigspolitiske Nævn (25/3 88):

Udtræder: Annette Just (FP)

Nyt medl.: Behnke (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 6. april 1988, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 18.37